

Justitieutskottets betänkande 2022/23:JuU18

Försök till subventionsmissbruk

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i brottsbalken. Förslagen innebär att försök till subventionsmissbruk och försök till grovt subventionsmissbruk kriminaliseras.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:55 Försök till subventionsmissbruk.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Försök till subventionsmissbruk	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Försök till subventionsmissbruk

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:55.

Stockholm den 30 mars 2023

På justitieutskottets vägnar

Richard Jomshof

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Richard Jomshof (SD), Ardalan Shekarabi (S), Louise Meijer (M), Adam Marttinen (SD), Petter Löberg (S), Mikael Damsgaard (M), Anna Wallentheim (S), Katja Nyberg (SD), Mattias Vepsä (S), Charlotte Nordström (M), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Liljeberg (C), Pontus Andersson (SD), Juno Blom (L), Sanna Backeskog (S), Ingemar Kihlström (KD) och Bassem Nasr (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2022/23:55 Försök till subventionsmissbruk. I propositionen föreslår regeringen att försök till subventionsmissbruk och försök till grovt subventionsmissbruk ska kriminaliseras.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Försök till subventionsmissbruk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Försök till subventionsmissbruk bör kriminaliseras

Den 17 augusti 2017 trädde Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (SEFI-direktivet) i kraft, och det skulle vara genomfört senast den 6 juli 2019. SEFI-direktivet syftar till att stärka skyddet mot brott som påverkar EU:s finansiella intressen. Syftet ska uppnås genom att det i direktivet fastställs minimiregler för definitionen av brott och påföljder för bekämpande av bedrägeri och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot dessa intressen. Direktivets brottskatalog finns i artiklarna 3 och 4. Enligt artikel 5 ska medlemsstaterna säkerställa att anstiftan och medhjälp till att begå något av de brott som avses i artiklarna 3 och 4 är straffbara. Vidare ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att försök att begå något av de brott som avses i artiklarna 3 och 4.3 är straffbara.

Europeiska kommissionen anförde i en formell underrättelse till regeringen i februari 2022 att Sverige inte har genomfört vissa artiklar i SEFI-direktivet korrekt.

I propositionen konstaterar regeringen att det visserligen går att argumentera för att de nuvarande straffbestämmelserna väl täcker de straffbara områdena enligt direktivet. Samtidigt kan det enligt regeringen inte uteslutas att det kan finnas situationer som mer renodlat motsvarar försök till subventionsmissbruk eller försök till grovt subventionsmissbruk. Det finns därmed ett reellt tillämpningsområde för en kriminalisering av subventionsmissbruk på försöksstadiet och en sådan kriminalisering bör också kunna få viss praktisk betydelse. En kriminalisering är också att anse som befogad mot bakgrund av brottets allvar. Dessutom är Europeiska kommissionen av uppfattningen att Sverige inte uppfyller SEFI-direktivets krav på försökskriminalisering. Mot denna bakgrund anser regeringen att försök till subventionsmissbruk och försök till grovt subventionsmissbruk bör kriminaliseras.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 juni 2023.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några motionsyrkanden eller andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och att det bör antas av riksdagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:55 Försök till subventionsmissbruk:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs¹ att 9 kap. 11 § brottsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.11§²

För försök eller förberedelse till bedrägeri, grovt bedrägeri, olovlig befattning med betalningsverktyg, grov olovlig befattning med betalningsverktyg, utpressning, ringa utpressning, grov utpressning, ocker, grovt ocker, häleri eller grovt häleri och för stämpling till grovt bedrägeri, grov utpressning, häleri eller grovt häleri döms det till ansvar enligt 23 kap. Bestämmelserna i 23 kap. 3 § ska dock inte gälla i fråga om försök till utpressning, ringa utpressning eller grov utpressning. För förberedelse till grovt fordringsbedrägeri döms också till ansvar enligt 23 kap.

För försök eller förberedelse till bedrägeri, grovt bedrägeri, olovlig befattning med betalningsverktyg, grov olovlig befattning med betalningsverktyg, utpressning, ringa utpressning, grov utpressning, ocker, grovt ocker, häleri eller grovt häleri och för stämpling till grovt bedrägeri, grov utpressning, häleri eller grovt häleri döms det till ansvar enligt 23 kap. Bestämmelserna i 23 kap. 3 § ska dock inte gälla i fråga om försök till utpressning, ringa utpressning eller grov utpressning. För *försök till subventionsmissbruk eller grovt subventionsmissbruk och för* förberedelse till grovt fordringsbedrägeri döms *det* också till ansvar enligt 23 kap.

Som för förberedelse till bedrägeri eller grovt bedrägeri döms den som för att bedra försäkringsgivare eller annars med uppsåt att begå bedrägeri skadar sig eller någon annan till person eller egendom. Detsamma ska gälla, om någon med samma uppsåt försöker åstadkomma sådan skada. Har han eller hon innan skadan uppstått frivilligt avstått från att fullfölja gärningen, ska han eller hon inte dömas till ansvar.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2023.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2021:322.